

12.08.2015 р. / Верховна Рада України ; Закон від 07.12.2000 № 2121-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 5-6. – С.30. – Відомості доступні також з мережі Інтернет <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення : 19.10.2015 р.). — Назва з екрана.

3. Про затвердження Положення про організацію внутрішнього контролю в банках України [Текст] : офіц. текст : за станом на 29.12.2014 р. // Національний банк ; Постанова, Положення від 29.12.2014 № 867. — Відомості доступні з мережі Інтернет <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0867500-14> (дата звернення : 19.10.2015 р.).

4. Про затвердження Положення про організацію операційної діяльності в банках України [Текст] : офіц. текст : за станом 27.06.2012 р. / Національний банк; Постанова, Положення від 18.06.2003 № 254. – Доступно з мережі Інтернет : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0559-03> (дата звернення : 19.10.2015 р.). – Назва з екрана.

5. Про затвердження Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України Національний банк; Постанова, Положення від 30.12.1998 № 566 [Текст] : офіц. текст : за станом 17.04.2015 // Національний банк ; Постанова, Положення від 30.12.1998 № 566. – Доступно з мережі Інтернет : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0056-99> (дата звернення : 19.10.2015 р.). – Назва з екрана.

6. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України [Текст] : офіц. текст : за станом 21.06.2012 // Національний банк; Постанова, Рекомендації від 28.03.2007 № 98. – Доступно з мережі Інтернет : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v0098500-07> (дата звернення : 19.10.2015 р.). – Назва з екрана.

Іванова А. М., аспірант
Науковий керівник - Крисоватий А.І., д.е.н., професор
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ВПЛИВ ФІСКАЛЬНОЇ КОНСОЛІДАЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ

Складна соціально-економічна та політична криза в Україні зумовила значні фіскальні дисбаланси, що загрожують ефективному функціонуванню економіки. Для збалансування фіскальної сфери часто здійснюється політика фіскальної консолідації, яка спрямовується на скорочення бюджетного дефіциту і, відповідно, накопиченого боргу.

Проблемою впливу фіскальної консолідації на економіку країни займалися багато науковців серед яких: А. Алесіна, М. Бакстер, Дж. Бертола, О. Бланшар, П. Веллер, Ф. Джаваззі, А. Дрейзен, Дж. Дріффл, Л. Калмфорс, Р. Дж. Кінг, М. Міллер, М. Пагано, Р. Перотті, А. Сазерленд, Р. Сідельські та інші.

Розглядаючи фіскальну консолідацію як політику держави спрямовану на збалансування бюджету з метою скорочення бюджетного дефіциту та державного боргу до меж, які є допустимими для ефективного функціонування економіки, ми, в першу чергу, розуміємо під цим скорочення державних видатків та збільшення податкового навантаження. Однак, здійснення таких заходів впливає не лише на податково-бюджетну

сферу, але й на економічний розвиток, рівень зайнятості, сукупний попит та сукупну пропозицію, рівень соціального забезпечення громадян тощо. Саме тому реалізація фіскальної консолідації потребує дослідження її впливів на макроекономічний розвиток економіки.

Виходячи із постулатів кейнсіанської теорії, які ґрунтуються на тому, що державні видатки здійснюють безпосередній вплив на розмір сукупного попиту, а податки впливають на споживання й інвестиції, заходи фіскальної консолідації будуть мати стримуючий вплив на економічний розвиток держави. Однак, подальші дослідження довели, що фіскальна консолідація, за певних умов, навпаки, стимулює економічний розвиток.

Одним із науковців, який досліджував вплив фіскальної консолідації на економіку був Олів'є Бланшар [1], який показав, що поточне збільшення податків приведе до зростання споживання, якщо економічні агенти будуть очікувати значного зменшення податкового навантаження у майбутньому. До аналогічного висновку прийшли Дж. Бертола та А. Дрейзен [2], розглядаючи фіскальну політику з урахуванням очікувань. Кінцевий ефект фіскальної політики в міжчасовій моделі споживчої поведінки залежить від очікувань, які формуються відносно майбутніх політичних заходів. Разом з тим, Ф. Джаваззі та М. Пагано [3] стверджували, що довготривалі фіскальні консолідації можуть бути стимулюючими саме тому, що більш достовірно свідчать про наміри уряду змінити політичний курс по відношенню до державного бюджету, в той час як короткі епізоди фіскальної консолідації говорять про зворотнє і формують протилежні очікування.

Виходячи із теоретико-методологічних досліджень даних науковців, можна стверджувати, що будь-які дії уряду стосовно стабілізації публічних фінансів залежать від рівня довіри до них громадян. Оскільки, заходи фіскальної консолідації передбачають певні обмеження, які зумовлюють недоотримання певної кількості суспільних благ, що негативно сприймається суспільством. Саме тому, при реалізації фіскальної консолідації необхідно в першу чергу здійснювати чітку та прозору політику, яка зумовлює позитивні економічні очікування, з метою зменшення суспільного супротиву жорстких фіскальних заходів, що є досить актуальним в умовах сучасного економічного розвитку України.

Отже, вплив фіскальної консолідації на економічний розвиток держави в першу чергу залежить від чіткої та прозорої політики уряду, яка викликає довіру громадян та суб'єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Blanchard O. Suggestions for a New Set of Fiscal Indicators // OECD Economics Department Working Papers, 1990. – № 79.
2. Bertola G., Drazen A. Trigger Points and Budget Cuts: Explaining the Effects of Fiscal Austerity // The American Economic Review, 1993. – № 1. – pp. 11–26. – (83 vol.).
3. Giavazzi F., Pagano M. Non-Keynesian effects of fiscal policy changes: international evidence and the Swedish experience // NBER Working paper, Oct. 1996. – №5332.